

Notat

Til: Dan Kristian Larssen, Morhua AS
Kopi: Jim Simonsen Jenssen

Sak: Sørværet Forundersøkelse (Ref: APN-64213)

Akvaplan-niva har gjennomført en forundersøkelse for den planlagte nye oppdrettslokaliteten Sørværet, på oppdrag fra Morhua AS. Undersøkelsen ble først gjennomført i 2022, med supplerende prøvetaking i 2025.

Morhua AS har i forbindelse med innsending av lokalitetssøknaden fått følgende tilbakemelding fra Nordland Fylkeskommune:

"Det er tatt for få prøvepunkter i B-undersøkelsen (kun 10 prøvepunkter, hvorav én uten innhold) i forhold til det antall prøver som skal tas jf figur 1 i NS 9410-2016 (minst 15 prøvepunkt) for lokalitet med søkte biomasse. Det bes om at antall og plassering av prøvepunkter grunngis før forvaltningen kan ta endelig stilling til om B-undersøkelsen er tilstrekkelig."

Dette notat har som hensikt å grunngi prøvepunktene i B-undersøkelsen gjennomført av Akvaplan-niva den 26.10.2022 (Jenssen, 2022) samt begrunne hvorfor undersøkelsen opprettholdes som en del av forundersøkelsen.

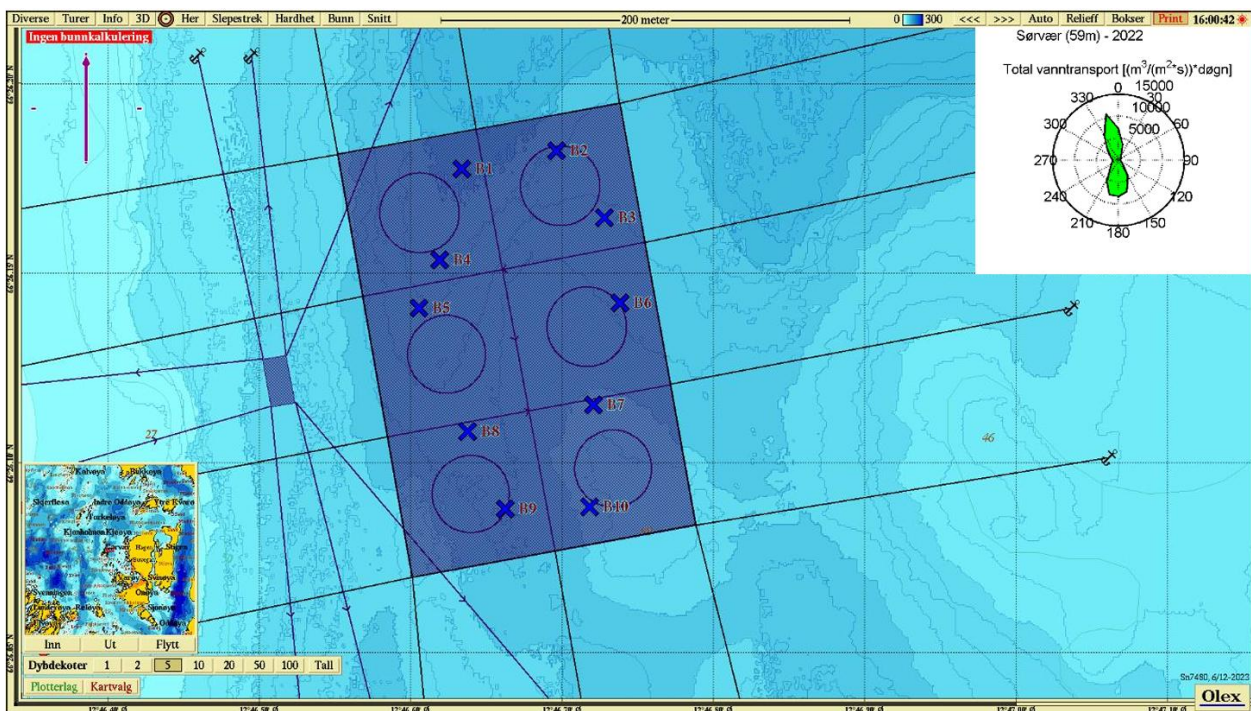
Forundersøkelsen med B-metodikk ble prøvetatt med ti B-stasjoner fordelt innenfor anleggets planlagte ramme (Figur 1), med bakgrunn i tidligere *Veiledning til krav om forundersøkelser i henhold til NS9410:2016 i forbindelse med søknad om akvakulturlokaliteter i Nordland, Troms og Finnmark* versjon 1, datert 04.04.2018. Den nevnte veilederen ble i 2024 erstattet av Fiskeridirektoratets *Veileder til forundersøkelse*, som endrer blant annet kravet om antall B-stasjoner fra 10 stasjoner til "tilstrekkelig med prøver for å dokumentere bunnforholdene under anlegget", og refererer til Figur 1 i NS9410:2016 som veiledende antall. Med omsøkt MTB 3510 er kravet i NS9410:2016 13 B-stasjoner, men dette er veiledende jf. beskrivelsen i Fiskeridirektoratets veileder.

Hensikten med prøvetaking med B-metodikk i en forundersøkelse er ifølge Fiskeridirektoratets veileder for å "dokumentere bunnforholdene under anlegget". Det er Akvaplan-nivas vurdering at B-undersøkelsen slik den foreligger har stasjoner som er tilstrekkelig for å dokumentere bunnforholdene under anlegget. Stasjonene er godt fordelt i den planlagte anleggsrammen, det er minst én eller flere stasjoner i hvert bur, og det er ingen avvikende forhold som tyder på redusert miljøtilstand eller stor andel hardbunn. Ved én stasjon ble det registrert fjellbunn, i henhold til metodikk i NS 9410:2016 kap. 7.10.

Andre arter forskriften § 10b syvende ledd lyder "Tidligere utført forundersøkelse eller miljøovervåking kan danne tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag ved søknad om klarering av lokalitet", og Fiskeridirektoratets Veileder til forundersøkelse kap. 4 tilføyer at "Forutsetningen er at rapportene er relevante for omsøkt virksomhet og danner et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for søknaden". I dette tilfelle gjelder søknaden en ny lokalitet, og det har ikke vært akvakulturdrift eller annen kjent drift i omsøkt areal siden B-undersøkelsen ble gjennomført. Det er derfor lite sannsynlig at tre nye B-stasjoner eller en helt ny B-undersøkelse vil gi et annet kunnskapsgrunnlag enn den tilgjengelige B-undersøkelsen fra 2022. Akvaplan-niva's vurdering er derfor at B-undersøkelsen fra 2022 slik den foreligger er tilstrekkelig for å dokumentere bunnforholdene under det planlagte anlegget.

Det bemerkes også i forundersøkelserapporten (Synvis, 2025) at ved påfølgende B-undersøkelser på lokaliteten under drift skal antall B-stasjoner bestemmes etter lokalitetens MTB jf. kravene i NS9410:2016.

I 2025 ble det prøvetatt for vannregionspesifikke og prioriterte stoffer ved den planlagte lokaliteten, samt tatt en hydrografimåling på stasjon Cref, for å oppfylle kravene i Fiskeridirektoratets veileder. Dette fordi undersøkelsen med C-metodikk slik den ble gjennomført i 2022 ikke var tilstrekkelig til å gi nok kunnskapsgrunnlag om de spesifikke stoffene (Szybor, Justad & Jenssen, 2025).

Figur 1. Stasjonsoversikt med resultat fra undersøkelse med B-metodikk ved planlagt Sørsværet. Prøvetakingsstasjonene er tegnet inn med fargekode som beskriver tilstand iht NS 9410:2016 (1 = blå, 2 = grønn, 3 = gul, 4 = rød). Strømrose i høyre hjørne viser retning av vanntransport ved spredningsdyp på lokaliteten (Aasen, 2022).

Referanser

Aasen, T. A. 2022. Strømmålinger ved Sørvær (ny), 2022. Morhua AS. APN- 63978.02.

Andre arter-forskriften (2008). *Forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret* § 10b. Lovdata. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-12-22-1799>

Fiskeridirektoratet (03.02.2025). Veileder til forundersøkelse. Tilgjengelig fra: <https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Dokumenter/Veiledere/veileder-til-forundersokelse>

Fylkeskommunene i Nordland, Troms og Finnmark, Fiskeridirektoratet region Nord, Fiskeridirektoratet region Nordland og Fylkesmann i Nordland, Troms og Finnmark, 2018. "Veiledning til krav om forundersøkelser i henhold til NS9410:2016 i forbindelse med søknad om akvakulturlokaliteter i Nordland, Troms og Finnmark" versjon 1, datert 04.04.2018.

Jenssen, J. S., 2022. Forundersøkelse med B-metodikk Sørværet (Ny), 2022. Morhua AS. APN-64213.01

NS 9410:2016. Norsk standard for miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg.

Synvis, E. 2025. Forundersøkelser ved Sørværet (NY) 2022. Morhua AS. APN-64213.03

Sztybor, K., Justad, K. E., Jenssen, S. J., 2025. Forundersøkelse med C-metodikk ved Sørværet (Ny), 2022. Morhua AS. APN-64213.02.

NS 9410:2016. Norsk standard for miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg.